

Koulupaketit

Vammaisten lasten ja nuorten tukisäätiö on koonnut opettajia ja oppilaita varten etäopiskelussa hyödynnettävän oppimateriaalipaketin.

Materiaalipaketin lähtökohtana ovat opetussuunnitelman laaja-alaisen osaamisen tavoitteet. Lisäksi kaikki materiaalit on suunniteltu tukemaan opetussuunnitelman ainekohtaisten tavoitteiden toteutumista. Aineistossa tulee käsiteltäviä monia opetussuunnitelmassa erikseen määriteltyjä sisältöalueita (ks. tarkemmat tavoitteet tehtävien yhteydessä). Tehtävät sopivat erityisesti 5.–9.-luokkalaisille, ja niiden nimen yhteyteen on merkitty joko "5.–6. lk" tai "7.–9. lk".

Tehtävissä aiheita lähestytään kullekin ikäryhmälle sopivasta tulokulmasta, mutta opettajalla on luonnollisesti vapaus soveltaa ja hyödyntää materiaalia omien oppilaidensa ikä- ja taitotasoon sopivaksi. Lisäksi tehtävät on suunniteltu siten, että opettaja voi teettää niitä parhaaksi katsomallaan tavalla kirjallisesti, suullisesti, itsenäisesti, pienryhmissä, tuntitehtävinä tai esitelminä.

Oppimateriaalipaketti on koottu Vammaisten lasten ja nuorten säätiön sekä säätiön verkoston tuottamasta materiaalista. Sen tavoitteena on tukea oppilaiden kykyä hahmottaa yhteiskunnan monimuotoisuutta, yksilöllisyyttä ja ihmisoikeuksia. Materiaalia voi hyödyntää yksittäisissä oppiaineissa tai eri oppiaineita yhdistelevänä kokonaisuutena.

Mainintoja materiaalin pohjana olevien laaja-alaisen osaamiseen tavoitteista

Ajattelu ja oppimaan oppiminen (L1)

Tehtävät auttavat oppilaita pohtimaan asioita eri näkökumista ja toisten silmin, hakemaan uutta tietoa ja siltä pohjalta tarkastelemaan ajattelutapojaan. Oppilaat pääsevät pohtimaan asioiden välisiä vuorovaikutussuhteita ja keskinäisiä yhteyksiä sekä hahmottamaan kokonaisuuksia. Oppilaat löytävät vaihtoehtoja ja luovia ratkaisuja, tuovat esille omaa kokemustietoaan ja pohtivat sen merkitystä ajattelulleen. Lisäksi oppilaiden eettinen ajattelu kehittyy, kun he pohtivat tehtävissä oikeaa ja väärää, hyvää elämää ja eettisen toiminnan periaatteita (ikätasonsa mukaisin edellytyksin).

Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu (L2)

Tehtävien avulla oppilaat pääsevät kerryttämään arvostavan vuorovaikutuksen taitoja ja keinoja ilmaista itseään ja näkemyksiään. Oppilaita ohjataan tehtävissä näkemään kulttuurinen moninaisuus lähtökohtaisesti myönteisenä voimavarana. Oppilaat saavat keinoja kohdata arvostavasti muita ihmisiä sekä noudattaa hyviä tapoja.

Oppilaiden ihmisoikeuksien, erityisesti lapsen oikeuksien tunteminen ja arvostaminen sekä niiden mukainen toiminta kehittyvät. Oppilaat saavat tietoa ihmisoikeuksia koskevien sopimusten merkityksestä yhteiskunnassa ja maailmassa ja oppivat kunnioittamaan ja puolustamaan ihmisoikeuksia. Tehtävät avartavat oppilaiden maailmankuvaa.

Monilukutaito (L4)

Tehtävissä oppilaat pääsevät tutustumaan monenlaisiin teksteihin, joita on materiaalissamme sekä sanallisissa, kuvallisissa että auditiivisissa muodoissa. Tutustumalla teksteihimme oppilaat pääsevät tulkitsemaan maailmaa ympärillään ja hahmottamaan sen kulttuurista monimuotoisuutta. Monilukutaito kehittyy rikkaassa tekstiympäristössä käytettäessä sitä hyödyntävää pedagogiikkaa sekä oppiaineiden välistä ja muiden toimijoiden kanssa tehtävää yhteistyötä, mikä on tämän materiaalin avulla mahdollista.

Materiaalipaketissamme on esimerkiksi videoita, joissa haastatellaan lapsia, joten oppilaiden on helppo löytää materiaaleistamme samaistumis pintaa. Tehtävien avulla päästäänkin tarkastelemaan oppilaille merkityksellisiä autenttisia tekstejä sekä niistä nousevia tulkintoja maailmasta.

Osallistuminen, vaikuttaminen ja kestävän tulevaisuuden rakentaminen (L7)

Tehtävät auttavat oppilaita heidän matkallaan kohti demokraattisia oikeuksia ja vapauksia vastuullisesti käyttävää, aktiivista kansalaisuutta. Koulun tehtävänä on vahvistaa jokaisen oppilaan osallisuutta, ja materiaalipaketti tukee tätä tavoitetta. Tehtävänannoissa oppilaita kannustetaan pohtimaan ehdotuksiaan eri osapuolten yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon sekä oikeudenmukaisen kohtelun ja kestävän elämäntavan näkökulmista. Heitä ohjataan ymmärtämään omien valintojen, elämäntapojen ja tekojen merkitys paitsi itselle, myös esimerkiksi muille ihmisille. Oppilaat saavat valmiuksia sekä omien että yhteisön ja yhteiskunnan toimintatapojen ja -rakenteiden arviointiin ja muuttamiseen kestävää tulevaisuutta rakentaviksi.

Hyvä ystävä (5.-6. lk)

Tämä tehtäväosio on alakoulun ainerajat ylittävä kokonaisuus, jonka teemoina ovat ystävyys, sosiaaliset taidot ja erilaisuus. Tehtävät sopivat esimerkiksi osaksi äidinkielen, ympäristöopin, yhteiskuntaopin, elämänkatsomustiedon / uskonnon sekä kuvataiteen opetusta. Alla on poimintoja ainekohtaisista tavoitteista, joiden toteuttamista tehtäväosio tukee.

Äidinkieli

T6 opastaa oppilasta kehittämään monimuotoisten tekstien erittelyn, arvioinnin ja tulkitsemisen taitoja ja laajentamaan sana- ja käsitevarantoaan sekä edistämään ajattelutaitojaan

T9 rohkaista oppilasta ilmaisemaan kokemuksiaan, ajatuksiaan ja mielipiteitään ja vahvistamaan myönteistä kuvaa itsestään tekstien tuottajana

T10 kannustaa ja ohjata oppilasta kielentämään ajatuksiaan ja harjoittelemaan kertovien, kuvaavien, ohjaavien ja yksinkertaisten kantaa ottavien tekstien tuottamista, myös monimediaisissa ympäristöissä

Ympäristöoppi

T19 ohjata oppilasta ymmärtämään terveyden osa-alueita, arjen terveystottumusten merkitystä sekä elämänkulkua, lapsuuden ja nuoruuden yksilöllistä kasvua ja kehitystä sekä rohkaista oppilasta harjoittelemaan ja soveltamaan terveysosaamistaan arjessa

Yhteiskuntaoppi

T2 tukea oppilasta harjaannuttamaan eettistä arviointikykyään liittyen erilaisiin inhimillisiin, yhteiskunnallisiin ja taloudellisiin kysymyksiin

Elämäkatsomustieto

T1 luoda edellytyksiä oppilaan eettisten ajattelun taitojen kehittymiselle ja kannustaa oppilasta soveltamaan eettisiä periaatteita arjen tilanteisiin

T9 ohjata oppilas tuntemaan YK:n yleismaailmalliseen ihmisoikeuksien julistukseen perustuvaa ihmisoikeusetiikkaa, erityisesti lapsen oikeuksia

T10 rohkaista oppilasta toimimaan aloitteellisesti ja vastuullisesti omassa ympäristössään

Uskonto (esim. ev. lut.)

T9 ohjata oppilasta ymmärtämään ihmisoikeuksiin ja erityisesti YK:n Lapsen oikeuksien sopimukseen sisältyviä arvoja yksilön ja yhteisön näkökulmasta

T10 ohjata oppilasta arvioimaan tekemiään valintoja ja pohtimaan toiminnan taustalla vaikuttavia arvoja eettisten periaatteiden ja kestävän tulevaisuuden näkökulmasta

T11 luoda oppilaalle mahdollisuuksia keskustella eettisistä kysymyksistä, ilmaista rakentavasti ajatuksiaan ja tunteitaan sekä harjoitella perustelemaan omia näkemyksiään

TEHTÄVÄNANTO

- Valitse katsottavaksi toinen alla olevista videoista. Videot kertovat ystävydestä.

Samu: <https://www.youtube.com/watch?v=MeYvUfMeq4Y>

Peppi: <https://www.youtube.com/watch?v=guhddjepL5A>

Kysymykset

- Mitkä ovat mielestäsi hyvän ystävän ominaisuuksia?
- Kerro, mitä asioita haluaisit tehdä ystävän kanssa?
- Missä asioissa itse olet tosi hyvä?
- Unelmien päivä ystävän kanssa; minkälainen se olisi? Onko sinulla joskus jo ollut sellainen päivä?

Lisätehtävä

- Kerätkää luokkalaistesi kanssa “vinkkipankki” ystävyden teoista.

YK:n vammaissopimus

– mikä se on? (7.–9. lk)

Tämä tehtäväosio on erityisesti yläkoulun opetukseen suunniteltu kokonaisuus, jonka teemoina ovat tulevaisuus, unelmat ja vapaa-aika. Tehtävät sopivat osaksi yhteiskuntaopin, elämänkatsomustiedon / uskonnon, tai terveystiedon opetusta, tai ainerajat ylittäväksi kokonaisuudeksi. Alla on poimintoja ainekohtaisista tavoitteista, joiden toteuttamista tehtäväosio tukee.

Yhteiskuntaoppi

T2 ohjata oppilasta harjaannuttamaan eettistä arviointikykyään liittyen erilaisiin inhimillisiin, yhteiskunnallisiin ja taloudellisiin kysymyksiin

T3 ohjata oppilasta hahmottamaan oikeusvaltion periaatteita, ihmisoikeuksien yleismaailmallista merkitystä sekä syventämään tietojaan suomalaisen oikeusjärjestelmän toiminnasta

T6 ohjata oppilasta tarkastelemaan yhteiskunnallista toimintaa sekä eri yhteisöjä ja vähemmistöryhmiä monipuolisesti ja avarakatseisesti

Elämänkatsomustieto

T7 kannustaa oppilasta maailman moninaisuuden ja kaikkien yhdenvertaisen kohtelun hyväksymiseen ja ymmärtämiseen

T8 ohjata oppilasta huomaamaan eettisiä ulottuvuuksia elämästään ja ympäristöstään sekä kehittämään eettistä ajatteluaan

T10 ohjata oppilas tuntemaan ihmisarvon, ihmisoikeuksien ja ihmisten yhdenvertaisuuden merkitys ja eettinen perusta

Uskonto (esim. ev. lut.)

T6 ohjata oppilasta perehtymään eettisen ajattelun keskeisiin käsitteisiin, ihmisoikeuksiin sekä opiskeltavan uskonnon ja muiden uskontojen ja katsomusten eettisiin periaatteisiin

T8 rohkaista oppilasta pohtimaan ihmisyyteen kuuluvia elämänkysymyksiä, ajankohtaisia eettisiä kysymyksiä ja omien arvojen suhdetta niihin

T10 rohkaista oppilaita kohtaamaan erilaisia ihmisiä nyt ja tulevaisuudessa jatko-opinnoissa, työelämässä ja vapaa-ajalla

Terveystieto

Monet terveystiedon tavoitteet nivoutuen erityisesti sisältöalueeseen 3: ”-- Terveyden edistämisen sisällöissä otetaan huomioon -- **kansalaisten yhdenvertaisuus ja osallisuus sekä ihmisoikeuksien kunnioittaminen**. Sisältöjä käsiteltäessä otetaan huomioon eri näkökulmia kuten **lapsuus ja lasten oikeudet**, vanhuus, **vammaisuus tai pitkäaikaissairaus**.”

TEHTÄVÄNANTO

Kysymykset

- Ota selvää, mikä on YK:n vammaissopimus. Kerro lyhyesti, mikä sopimuksen tarkoitus on?
- Mitä tarkoittaa, että Suomi on ratifioinut sopimuksen? Pohdi syitä siihen, miksi Suomi ratifioi sopimuksen niin paljon myöhemmin kuin moni muu maa?
- Lue artikla 24 ja pohdi, kuinka tämä tavoite toteutuu omassa koulussasi.
- Katso seuraavaksi alla oleva video Sagan elämästä.
https://www.youtube.com/watch?v=_zdKk87RNHE
- Mitä yhteistä sinulla ja Sagalla on?
- Mitkä ovat Sagan vahvuuksia?
- Mistä asioista sinä unelmoit?

Esteettömyyslasit päähän!

(5.-6.lk / 7.–9. lk)

Tämän tehtäväosion teemoina ovat esteettömyys, ympäristö, kaupunkisuunnittelu ja yhdenvertaisuus. Tehtävät sopivat alakoulun ympäristöoppiin, tai ainerajat ylittäväksi kokonaisuudeksi, ja yläkoulun puolella esimerkiksi maantiedon ja yhteiskuntaopin opetukseen. Alla on poimintoja ainekohtaisista tavoitteista, joiden toteuttamista tehtäväosio tukee.

ALAKOULU

Ympäristöoppi

T9 ohjata oppilasta tutkimaan ja toimimaan sekä liikkumaan ja retkeilemään luonnossa ja rakennetussa ympäristössä

T12 ohjata oppilasta hahmottamaan ympäristöä, ihmisten toimintaa ja niihin liittyviä ilmiöitä ympäristöopin käsitteiden avulla sekä kehittämään käsiterakenteitaan ennakkokäsityksistä kohti käsitteiden täsmällistä käyttöä

Yhteiskuntaoppi

T2 tukea oppilasta harjaannuttamaan eettistä arviointikykyään liittyen erilaisiin inhimillisiin, yhteiskunnallisiin ja taloudellisiin kysymyksiin

T3 ohjata oppilasta hahmottamaan itsensä yksilönä ja erilaisten yhteisöjen jäsenenä, ymmärtämään ihmisoikeuksien ja tasa-arvon merkityksen sekä hahmottamaan yhteiskunnan oikeudellisia periaatteita

YLÄKOULU

Maantieto

T9 harjaannuttaa oppilasta havainnoimaan ympäristöä ja siinä tapahtuvia muutoksia sekä aktivoida oppilasta seuraamaan ajankohtaisia tapahtumia omassa lähiympäristössä, Suomessa ja koko maailmassa

T11 ohjata oppilasta vaalimaan luontoa, rakennettua ympäristöä ja niiden monimuotoisuutta sekä vahvistaa oppilaan osallistumisen ja vaikuttamisen taitoja

T13 ohjata oppilasta arvostamaan alueellista identiteettiään sekä luonnon, ihmistoiminnan ja kulttuurien moninaisuutta sekä kunnioittamaan ihmisoikeuksia kaikkialla maailmassa

Yhteiskuntaoppi

T2 ohjata oppilasta harjaannuttamaan eettistä arviointikykyään liittyen erilaisiin inhimillisiin, yhteiskunnallisiin ja taloudellisiin kysymyksiin

T6 ohjata oppilasta tarkastelemaan yhteiskunnallista toimintaa sekä eri yhteisöjä ja vähemmistöryhmiä monipuolisesti ja avarakatseisesti

TEHTÄVÄNANTO

- Tutustu Riesa Consultative -yrityksen nettisivuihin ja katso niiden kautta oheinen video.

www.riesa.io

<https://vimeo.com/393909513>

- Mitä tarkoittaa esteettömyys? Kerro omin sanoin parilla lauseella. Oletko kuullut sanan saavutettavuus? Mitä se voisi tarkoittaa?
- Tehtävänä on laittaa itselle ”esteettömyyslasit” päähän ja lähteä tarkastelemaan omaa lähiympäristöä.

Alakoulun ympäristöoppi: oman lähiympäristön tutkailu

- miten kotisi ulko-ovi aukeaa? Tarvitaanko voimaa vai onko ovi sähköinen?
- onko kotioven edessä portaita?
- onko mahdollisuus kulkea kotiin sisälle esim. pyörätuolia käyttäen?

Leikkialue

- onko leikkipaikka helppo löytää?
- onko leikkialue turvallinen?
- onko leikkipaikalla infotaulu löytyykö sieltä tietoa myös muilla kielillä kuin suomen kielellä? Onko tietoa saatavilla myös kuvina?

Kauppamatka sekä kaupassa asiointi

- pääsetkö kulkemaan kauppaan kaikista sisäänkäynneistä esim. pyörätuolia käyttäen?
- onko kaupassa selkeät opasteet mistä löydät mitkään tuotteet? Yletykö ottamaan kaikki tarvitsemasi tuotteet? Saatko tarvittaessa apua?
- onko kaupassa helppo liikkua? Tuleeko kulkureiteillä vastaan esteitä?

Yläkoulu, maantieto: luonnon ja rakennetun ympäristön suhde, ihmisoikeusnäkökulma

- Etsi oman asuinalueesi seuraavien paikkojen esteettömyystiedot ja pohdi kysymysten avulla toiminnallista saavutettavuutta:

Nuorisotilat

- Onko tila helppo löytää?
- Arvioi onko tila suunniteltu kaikkia nuoria varten? Löytyykö tilasta hiljaisia/rauhallisia paikkoja?
- Onko tilan valaistusta helppo säätää? (tämä on tärkeää näkörajoitteisten ja sokeiden ihmisten kannalta)
- Onko henkilökunnalla mahdollisuus huomata kiusaamista ja puuttua siihen?

Koulu

- Pääsisitkö kulkemaan omaan luokkaasi esim. pyörätuolia käyttäen?
- Onko luokkasi kalusteet järjestetty niin, että kaikki oppilaat voivat nähdä ainakin opettajan kasvot selkeästi? (tämä on tärkeää

kuulorajoitteisen tai kuuron ihmisen kannalta, näköyhteys helpottaa huuliolukua)

- Onko tietoa koulun tapahtumista ja säännöistä saatavilla muillakin kielillä kuin suomeksi? Onko apuna käytetty kuvia tai symboleita?

Jokin vapaa-ajan harrastustila

Pohdi omaa vapaa-aikaasi, voisitko tehdä samoja asioita jos tarvitsisit esim.

- tulkkia avuksesi
- liikkuisit pyörätuolilla
- tarvitsisit välillä rauhallisen, lähes äänettömän tilan
- haluaisit vaikuttaa toimintaan ja kertoa omista toiveistasi

Julkisen liikenteen käyttäminen esteettömästi

- Jos et näkisi mikä bussi pysäkillä on saapumassa, mistä voisit saada tämän tiedon?
- Pääsisitkö julkisilla kulkuneuvoilla kaikkiin niihin paikkoihin joissa käyt päivittäin? Viikoittain? Jos käyttäisit esim. pyörätuolia
- Minkälaisia haasteita julkisen liikenteen käyttäminen voi aiheuttaa kuuroille?
- Mitkä karttasovellukset voisivat olla apunasi kun suunnittelet matkustamista esteettömästi?

Lisätehtävät / syventyminen aiheeseen

- Nuorten vaikuttajien blogi: <https://vamlas.fi/nuoret-vaikuttajat-koulumaailman-epakohtiin-puuttuminen/>

Katsaus lasten oikeuksiin (7.–9. lk)

Tämän tehtäväosion teemoina ovat lasten oikeudet, vuorovaikutus ja osallisuus. Tehtävät sopivat erityisesti yläkoulun terveystiedon, yhteiskuntaopin tai elämänkatsomustiedon / uskonnon opetukseen tai näiden yhdistelmiin yli ainerajojen. Alla on poimintoja ainekohtaisista tavoitteista, joiden toteuttamista tehtäväosio tukee.

Yhteiskuntaoppi

T2 ohjata oppilasta harjaannuttamaan eettistä arviointikykyään liittyen erilaisiin inhimillisiin, yhteiskunnallisiin ja taloudellisiin kysymyksiin

T3 ohjata oppilasta hahmottamaan oikeusvaltion periaatteita, ihmisoikeuksien yleismaailmallista merkitystä sekä syventämään tietojaan suomalaisen oikeusjärjestelmän toiminnasta

T6 ohjata oppilasta tarkastelemaan yhteiskunnallista toimintaa sekä eri yhteisöjä ja vähemmistöryhmiä monipuolisesti ja avarakatseisesti

Elämänkatsomustieto

T7 kannustaa oppilasta maailman moninaisuuden ja kaikkien yhdenvertaisen kohtelun hyväksymiseen ja ymmärtämiseen

T8 ohjata oppilasta huomaamaan eettisiä ulottuvuuksia elämästään ja ympäristöstään sekä kehittämään eettistä ajatteluaan

T10 ohjata oppilas tuntemaan ihmisarvon, ihmisoikeuksien ja ihmisten yhdenvertaisuuden merkitys ja eettinen perusta

Uskonto (esim. ev. lut.)

T6 ohjata oppilasta perehtymään eettisen ajattelun keskeisiin käsitteisiin, ihmisoikeuksiin sekä opiskeltavan uskonnon ja muiden uskontojen ja katsomusten eettisiin periaatteisiin

T8 rohkaista oppilasta pohtimaan ihmisyyteen kuuluvia elämänkysymyksiä, ajankohtaisia eettisiä kysymyksiä ja omien arvojen suhdetta niihin

T10 rohkaista oppilaita kohtaamaan erilaisia ihmisiä nyt ja tulevaisuudessa jatko-opinnoissa, työelämässä ja vapaa-ajalla

Terveystieto

Monet terveystiedon tavoitteet nivoutuen erityisesti sisältöalueeseen 3: ”-- Terveyden edistämisen sisällöissä otetaan huomioon -- **kansalaisten yhdenvertaisuus ja osallisuus sekä ihmisoikeuksien kunnioittaminen**. Sisältöjä käsiteltäessä otetaan huomioon eri näkökulmia kuten **lapsuus ja lasten oikeudet**, vanhuus, **vammaisuus tai pitkäaikaissairaus**.”

TEHTÄVÄNANTO

Tutustu täältä YK:n lasten oikeuksien sopimukseen:

<https://www.unicef.fi/lapsen-oikeudet/sopimus-lyhennettyna/>

Kysymykset

- **Mitkä lasten oikeuksien sopimuksen kohdat ovat tärkeitä erityisesti sinun elämässäsi? Mainitse viisi asiaa.**
- **Katso seuraava video. Videolla Elina ja Jasmi keskustelevat siitä, miten lapsen kanssa tulisi puhua hänen vammastaan tai pitkäaikaissairaudestaan.**
https://www.youtube.com/watch?v=VYTcMtYc_4Y
- **Listaa sopimuksesta 2-5 kohtaa, jotka mielestäsi liittyvät katsomaasi videoon.**
- **Minkälaisista asioista sinun mielestäsi aikuisten on vaikeaa puhua rehellisesti lapsille? Pohdi tätä oman elämäsi kautta.**

Yhdenvertainen yhteiskunta

(7.–9. lk)

Tämän tehtäväosion teemoina ovat monimuotoisuus, inklusio, yhdenvertaisuus ja tasa-arvo. Tehtävät sopivat erityisesti osaksi yläkoulun yhteiskuntaopin opetusta. Alla on poimintoja ainekohtaisista tavoitteista, joiden toteuttamista tehtäväosio tukee.

Yhteiskuntaoppi

T2 ohjata oppilasta harjaannuttamaan eettistä arviointikykyään liittyen erilaisiin inhimillisiin, yhteiskunnallisiin ja taloudellisiin kysymyksiin

T3 ohjata oppilasta hahmottamaan oikeusvaltion periaatteita, ihmisoikeuksien yleismaailmallista merkitystä sekä syventämään tietojaan suomalaisen oikeusjärjestelmän toiminnasta

T6 ohjata oppilasta tarkastelemaan yhteiskunnallista toimintaa sekä eri yhteisöjä ja vähemmistöryhmiä monipuolisesti ja avarakatseisesti.

- Näitä tukien erityisesti sisältöalue 2: ”Paneudutaan demokraattisen yhteiskunnan ja oikeusvaltion periaatteisiin ja toimintatapoihin. Opetuksessa **perehdytään ihmisoikeuksiin ja niihin liittyviin kansainvälisiin sopimuksiin** - - .”

TEHTÄVÄNANTO

Monimuotoisuus

- Etsi esimerkiksi Googlesta, mitä seuraavat käsitteet tarkoittavat. Tiivistä löytämäsi tieto pariin lauseeseen.
 - monimuotoisuus - diversity
 - yhdenvertaisuus - equality
 - tasa-arvo - gender equality
 - inkluusio - inclusion
 - Ihmisoikeudet - human rights
 - YK:n vammaissopimus - **Convention** on the Rights of Persons with Disabilities
- Lue tämä blogikirjoitus: Perttu Pölönen, <https://vamlas.fi/lupaus-2020-monimuotoisuutta-ongelmanratkaisuun/>

Kysymys

- Miksi monimuotoisuus on välttämätöntä yhteiskunnassa? Pohdi Pölösen blogitekstin pohjalta sekä omien kokemustesi pohjalta.

Lisätehtävä / syventyminen aiheeseen

- Etsi aiemmin selvittämiäsi käsitteitä hakusanoina käyttäen kuvia netistä (tarkista, että kuvahakuasetukset ovat sellaiset, että saat käyttää kuvia tehtävän tekemisessä, ja huomaa, että voit käyttää myös erikielisiä hakusanoja!). Valitse jokaisesta aiheesta yksi/kaksi kuvaa ja tee niistä kuvakollaasi.

Selkeästi selkokielellä

(5.-6.lk / 7.–9. lk)

Tämän tehtäväsation teemoina ovat saavutettavuus, selkokieli, digitaalisuus ja kommunikointi. Tehtävät sopivat alakoulun puolella äidinkielen opetukseen tai ainerajat ylittäväksi kokonaisuudeksi ja yläkoulun puolella esimerkiksi äidinkielen ja / tai terveystiedon opetukseen. Alla on poimintoja ainekohtaisista tavoitteista, joiden toteuttamista tehtäväsatio tukee.

Alakoulu / Suomen kieli ja kirjallisuus

T2 ohjata oppilasta huomaamaan omien kielellisten ja viestinnällisten valintojensa vaikutuksia ja huomioimaan toisten tarpeita ryhmäviestintätilanteissa

T6 opastaa oppilasta kehittämään monimuotoisten tekstien erittelyä, arvioinnin ja tulkitsemisen taitoja ja laajentamaan sana- ja käsitevarantoaan sekä edistämään ajattelutaitojaan

T13 ohjata oppilasta vahvistamaan kielitietoisuuttaan, innostaa häntä tutkimaan ja tarkkailemaan kieltä ja sen eri variantteja ja harjaannuttaa käyttämään käsitteitä, joiden avulla kielestä ja sen rakenteista puhutaan ja auttaa ymmärtämään kielellisten valintojen vaikutuksia

Yläkoulu / Suomen kieli ja kirjallisuus

T11 tarjota oppilaalle tilaisuuksia tuottaa kertovia, kuvaavia, ohjaavia ja erityisesti kantaa ottavia ja pohtivia tekstejä, myös monimediaisissa ympäristöissä, ja **auttaa oppilasta valitsemaan kuhunkin** tekstilajiin ja **tilanteeseen sopivia ilmaisutapoja**

T15 ohjata oppilasta **syventämään kielitietoisuuttaan** ja kiinnostumaan kielen ilmiöistä, auttaa oppilasta tunnistamaan kielen rakenteita, eri rekistereitä, tyylipiirteitä ja sävyjä ja **ymmärtämään kielellisten valintojen merkityksiä ja seurauksia**

Terveystieto

Monet terveystiedon tavoitteet nivoutuen erityisesti sisältöalueeseen 3: ”-- Terveyden edistämisen sisällöissä otetaan huomioon -- **kansalaisten yhdenvertaisuus ja osallisuus sekä ihmisoikeuksien kunnioittaminen**. Sisältöjä käsiteltäessä otetaan huomioon eri näkökulmia kuten **lapsuus ja lasten oikeudet**, vanhuus, **vammaisuus tai pitkäaikaissairaus**.”

TEHTÄVÄNANTO

- Katso seuraava video selkokielestä:
<https://www.youtube.com/watch?v=wRs5D0w9Dik>
- Katso myös selkokieliiset uutiset:
<https://yle.fi/uutiset/osasto/selkouutiset/>

Kysymykset

- Kuka hyötyy selkokielisyydestä?
- Miten selkokieli eroaa yleiskielestä?
- Tutustu selkokieleen Vernerin sivuilla ja tee tehtävä kohdasta “mitkä asiat ovat hyvin elämässäsi”. <https://verneri.net/selko/oman-elaman-suunnittelu/>

verneri.net | selkosivut

Etsi

Olet tässä: [Etusivu](#) > [Oman elämän suunnittelu](#)

Oman elämän suunnittelu

valitse tämä kohta

Etusivu
Ajankohtaista
Oman elämän suunnittelu
Ihmissuhteet
Vapaa-aika
Asuminen
Työ
Yhteiskunta
Opiskelu
Vammalsuus
Terveys ja liikunta
Tietotekniikka ja internet
Blogit
Verkko-Kerttu
Seksuaalineuvoja
Kirjeenvaihto